

Advies Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed – CRK&E-groot

omschrijving aanvraag	: Beleidsregel zonne-energie op erfgoed
datum vergadering	: 4 mei 2022
ons kenmerk	: HZ_MO-22-0654
voorzitter en architectuurhistoricus	: drs. I. van Koningsbruggen
leden	: ir. P. Kramer
	: ir. A. Mulder
secretaris	: M. Slippens
casemanager	: J. Hautus

Onderwerp

Het betreft een collegiaal overleg aangaande de nieuwe Beleidsregel zonne-energie op erfgoed.

Beoordelingscriteria volgens de Welstandsnota 2019 Gooise Meren (Inwerkingtreding d.d. 8 mei 2019)

1. Objectgerichte welstandscriteria
2. Gebiedsgerichte welstandscriteria
3. Algemene welstandscriteria: zie toelichting

Advies:

Collegiaal overleg

Toelichting

Aanwezig: Jacqueline Hautus, Fatma Güleç, Karin Schuppers

Naar aanleiding van de eerdere bespreking aangaande de conceptbeleidsregel Zonne-energiesystemen op erfgoed wordt er een aantal casussen aan de commissie voorgelegd. Deze casussen zullen getoetst worden aan de Welstandsnota Gooise Meren 2019 en aan de nieuwe beleidsregel.

Deze casussen waren eerder op basis van de criteria in de welstandsnota afgewezen. Door deze nu ook te toetsen aan de nieuwe beleidsregel wordt gekeken of ze eventueel wel vergund kunnen worden.

Casus 1: Weesperstraat 9, Muiden

Deze aanvraag was geweigerd omdat het een rijksmonument en beschermd dorpsgezicht betreft. Aan de hand van de Welstandsnota kon de commissie niet positief adviseren.

Reactie commissie:

De commissie stelt dat wanneer de beleidsregel gedetailleerder wordt uitgewerkt er meer mogelijk is. Zij stelt dat in de beleidsregel een aantal eisen moeten worden gesteld. De belevingswaarde van de dakvorm van een monument of in een beschermd gezicht is leidend; het vlak zonnepanelen is ondergeschikt aan de dakvorm.

Daartoe zou minimale maatvoering in de beleidsregel opgenomen moeten worden ten aanzien van de afstanden tot de nok, de kepers en de dakvoet (nokvorst/keperpan + 2 dakpannen (ca. 50 cm)). Van belang is bovendien dat het toegevoegde vlak met PV-panelen een geheel gevulde rechthoekige vorm heeft. Om dit te verkrijgen adviseert de commissie gebruik te maken van zogenaamde vulpanelen, zodat één rechthoek zonder gaten ontstaat. Dit geeft een rustig en meer ondergeschikt beeld dat de dakvorm in beschermde stadsgezichten en van monumenten in zijn waarde laat.

Indien in dit plan meer ruimte was gelaten tot de kepers en indien er vulpanelen waren toegepast ter plaatse van dakramen en dakdoorvoeren, zodat er een regelmatige rechthoek was ontstaan, zou de commissie kunnen instemmen met het plan.

Casus 2: Brink 29, Muiderberg

Deze aanvraag was geweigerd op grond dat de panelen zichtbaar waren vanuit de openbare ruimte.

Reactie commissie:

Wanneer de commissie deze aanvraag bekijkt, stelt zij ten eerste dat de afstand tot de nok van het dak onvoldoende is. Daarnaast wordt geen geometrisch patroon gelegd.

De commissie stelt dat wanneer de panelen over het gehele bouwvlak worden toegepast en er voldoende afstand is tot de nok, de kepers en de dakvoet en er gebruik wordt gemaakt van vulpanelen om een evenwichtig samenhangend geometrisch legpatroon te creëren, het plan akkoord zou zijn.

Daarnaast is het bij dit plan van belang dat rekening gehouden wordt met de architectuur van de gevel daaronder en de plaatsing van de zonnepalen op de ritmiek ervan af te stemmen.

De commissie benadrukt nogmaals dat de dakvorm leidend is. Daarnaast stelt de commissie dat deze tekeningen als visuele voorbeelden gebruikt zouden kunnen worden als voorbeelden van niet goede en goede plaatsing van panelen.

Casus 3: Wilhelminaplantsoen 14-16, Bussum

Hier is nog geen aanvraag voor geweest, maar deze casus wordt gebruikt om te peilen wat de commissie hiervan zou denken.

Reactie commissie:

De commissie ziet voorlopig geen mogelijkheden om hier zonnepanelen te plaatsen gezien de betekenis (waarde) van de dominante kapvorm van het monument en het alzijdige, hoog beeldbepalende karakter van het kerkgebouw op een zeer markante zichtlocatie.

Samenvattend:

In de beleidsregel dient opgenomen te worden:

- Dakvorm en kleur zijn leidend
- Maatvoering: minimale afstanden tot nok, kepers en dakvoet
- Geometrisch legpatroon, zo nodig met behulp van vulpanelen
- Rekening houden met de ritmiek van de onderliggende gevelarchitectuur

Overigens merkt de commissie op dat kostenoverweging geen welstandelijk of monumenten criterium is. De toevoeging in artikel 7.1.b. "waarbij ook kosten een factor kunnen zijn" dient te worden geschrapt.